

CY000NIC024 - ΠΟΤΑΜΙΟ ΕΜΠΛΟΥΤΙΣΤΙΚΟ ΦΡΑΓΜΑ ΑΝΑΣΧΕΣΗΣ ΛΥΘΡΟΔΟΝΤΑ ΠΑΝΩ ΔΗΜΜΑ

Περιγραφή

Ο όρος Ποτάμιο Εμπλουτιστικό Φράγμα Ανάσχεσης (ΠΕΦΑ) περιγράφει μικρά φράγματα (δήμματα) που κατασκευάστηκαν σε ποτάμια για περιοδική κατακράτηση των ρεόντων υδάτων, για σκοπούς εμπλουτισμού των υπόγειων υδροφορέων και/ή μείωση πλημμυρικών φαινομένων. Συχνά κατασκευάζονται με τη χρήση συρματοκιβωτίων με πέτρες (gabion) κάθετα στη ροή του ποταμού.

Το ΠΕΦΑ Λυθροδόντα 'Πάνω Δήμμα' NIC024 βρίσκεται στη κοίτη του ποταμού Κουτσού (Γιαλιά). Είναι το πρώτο από τα δυο (NIC025) ΠΕΦΑ που βρίσκονται κατά μήκος του ίδιου ποταμού. Τροφοδοτείται από τη ροή του ποταμού και η παρουσία του νερού είναι μόνιμη. Βρίσκεται εντός των διοικητικών ορίων της κοινότητας Λυθροδόντα, σε απόσταση 2.32 km δυτικά του κέντρου της κοινότητας.

Κατασκευάστηκε το 1952 από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων (ΤΑΥ), για σκοπούς άρδευσης, περιοχής 34 εκταρίων (1). Έχει χωρητικότητα 32000 m³ και τροφοδοτείται από τη ροή του ποταμού, ο οποίος αποστραγγίζει λεκάνη απορροής έκτασης 0,01 km² (2). Με βάση την κατηγοριοποίηση του ΤΑΥ κατατάσσεται στα «Μικρά Φράγματα» (1).

Κατά την ημέρα της επιτόπιας επίσκεψης το ΠΕΦΑ υπερχείλιζε.

Η βλάστηση του υγροτόπου περιλαμβάνει θαμνώδη και δενδρώδη είδη, υπερυδατική βλάστηση με *Scirpoides holoschoenus*, *Arundo donax*, *Typha domingensis* και το ξενικό *Eucalyptus* sp.

Στη πανίδα του υγροτόπου απαντώνται τα δύο είδη αμφιβίων *Pelophylax bedriagae* και *Bufo viridis*. Επίσης καταγράφηκαν και τρία είδη πτηνών, ψευταηδόνι (*Cettia cetti*), κοκκινολαΐμης (*Erithacus rubecula*) και τσαγγαρούιν (*Parus major*).

Το ΠΕΦΑ εμπίπτει στη Σημαντική Περιοχή για τα Πουλιά «Δάσος Μαχαιρά - Τζιόνια» (3) και σε Προσωρινά Απαγορευμένη Περιοχή Κυνηγίου (4).

Η βιολογική αξία του υγροτόπου χαρακτηρίζεται ως μεγάλη λόγω της μεγάλης υγροτοπικής βιοποικιλότητας που υποστηρίζεται από τη μόνιμη παρουσία νερού.

Περίοδος αναφοράς πρωτογενών δεδομένων: 25/02/2015

Απογραφείς: Α. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης, Γεωργία Μιχαηλίδου

(1) Χριστοφίδης Ν., Κύρου Κ., Πιστή Ε., Ιωάννου Α., Αυγουστή Μ., Χατζηγιάννη Ν. (2009). Φράγματα της Κύπρου. Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, Υπουργείο Γεωργίας Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

(2) Evangelidou S. (2011). Dams of Cyprus and their environment. Energy, Environment and Water Research Center (EEWRC). The Cyprus Institute.

(3) Hellicar M., Anastasi V., Beton D., Snape R. (2014). Important Bird Areas of Cyprus. Birdlife Cyprus, Nicosia, Cyprus.

(4) Δεδομένα Υπηρεσίας Θήρας και Πανίδας (Πρόσβαση 06/2015).

Βιβλιογραφική Παραπομπή στο Υγροτόπιο Κύπρου:

Παπαθεοδούλου Α., Σεργίδης Λ., Μιχαήλ Κ., Emirzade T., Βίκτωρα Μ., Αναστάση Α. 2015 – (συνεχής ενημέρωση): Υγροτόπιο Κύπρου- Απογραφή των Κυπριακών Υγροτόπων. Δημοσιεύεται στο <http://www.cypriuswetlands.org>, πρόσβαση [ημερομηνία].

Γενικές πληροφορίες

Βασικές πληροφορίες

Τοποθεσία υγροτόπου:

Εσωτερικός

Τύπος υγροτόπου:

Τεχνητός

Φυσικός / Τεχνητός:	Ποτάμιο εμπλουτιστικό φράγμα ανάσχεσης
Περιοχή (Ha):	0.06874
Hydrological interaction with other wetland:	Ναί - NIC025, NIC113,
Αλατότητα νερού:	Γλυκό
Είσοδος γλυκού νερού:	Χείμαρρος / Ρύακας
Επιφανειακή έξοδος νερού:	Έξοδος ελεγχόμενη από υπερχειλιστή
Ελεύθερη επιφάνεια νερού (%):	> 95
Υδροπερίοδος:	Μόνιμη

Γεωγραφική πληροφορία

Επαρχία:	ΛΕΥΚΩΣΙΑ
Minicipality/Community:	ΛΥΘΡΟΔΟΝΤΑΣ
Coordinates (WGS84):	33.274410 E - 34.943360 N

Βιολογική σημασία

Βιολογική σημασία:	Μεσαία
--------------------	--------

Ramsar wetland types

Τύπος Ramsar	Κάλυψη (%)
2 -- Λιμνούλες αγροκτημάτων για άρδευση φυτών και εξασφάλιση νερού σε ζώα καθώς και μικρές δεξαμενές (< 80 στρέμματα)	> 95

Καθεστώς προστασίας και άλλοι χαρακτηρισμοί

Καθεστώς προστασίας

Κατηγορία καθεστώτος προστασίας	Υποκατηγορία καθεστώτος προστασίας	Ονομασία περιοχής	Κωδικός	Κάλυψη (%)	Νομοθεσία
Απαγορευμένη Περιοχή Κυνηγιού	Προσωρινή			100	
Πολυεδομικό καθεστώς	Προστατευόμενο Τοπίο		Z3	100	

Σημαντικές Περιοχές για τα Πουλιά

Κωδικός IBA	Ονομασία περιοχής	Κάλυψη (%)
12003	Δάσος Μαχαιρά - Τζιόνια	100

Οικοσυστημικές Υπηρεσίες, Δραστηριότητες & Επιπτώσεις

Οικοσυστημικές Υπηρεσίες

Τύπος Οικοσυστημικής υπηρεσίας	Οικοσυστημικές Υπηρεσία	Κλίμακα Οφέλους	Σημαντικότητα
Προμηθευτικές υπηρεσίες	Γλυκό νερό		
Υποστηρικτικές υπηρεσίες	Παροχή ενδιαιτημάτων		

Δραστηριότητες στον υγρότοπο

Δραστηριότητες	Ένταση
530 = Βελτιωμένη πρόσβαση στην περιοχή	Μεσαία

Δραστηριότητες στη λεκάνη απορροής

Δραστηριότητες	Ένταση
107 = δενδρώδεις καλλιέργειες	Μεσαία
402 = ασυνεχής δόμηση	Μικρή

420 = Απορρίψεις απορριμμάτων / αδρανών	Μικρή
502 = οδικό δίκτυο	Μικρή
530 = Βελτιωμένη πρόσβαση στην περιοχή	Μεσαία

Οικότοποι & Βλάστηση

Τύποι βλάστησης

Τύπος βλάστησης	Κάλυψη (%)
Θαμνώδης / Δενδρώδης	51 - 75
Ξενικά Είδη	< 5
Υπερυδατική	5 - 25

Είδος

Χλωρίδα

Είδος	Κυριαρχία	Reference
Arundo donax	Παρόν	A. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης, 25/02/2015
Cistus creticus	Παρόν	A. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης, 25/02/2015
Eucalyptus sp.	Παρόν	A. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης, 25/02/2015
Lavandula stoechas	Παρόν	A. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης, 25/02/2015
Myrtus communis	Παρόν	A. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης, 25/02/2015
Pinus brutia	Παρόν	A. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης, 25/02/2015
Pistacia terebinthus	Παρόν	A. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης, 25/02/2015
Ptilostemon chamaepeuce subsp. cyprius	Παρόν	A. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης, 25/02/2015
Scirpoides holoschoenus	Παρόν	A. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης, 25/02/2015
Smilax aspera	Παρόν	A. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης, 25/02/2015
Tamarix sp.	Παρόν	A. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης, 25/02/2015
Typha sp.	Παρόν	A. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης, 25/02/2015
Vitex agnus-castus	Παρόν	A. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης, 25/02/2015

Πανίδα

Πτηνά	Πληθυσμός	Κατάσταση φωλιάσματος	Αναφορές
Cettia cetti (Temminck, 1820)	1-10		A. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης, Γεωργία Μιχαηλίδου 25/02/2015
Erithacus rubecula (L., 1758)	1-10		A. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης, Γεωργία Μιχαηλίδου 25/02/2015
Parus major (L., 1758)	1-10		A. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης, Γεωργία Μιχαηλίδου 25/02/2015

Αμφίβια	Παρουσία στον υγρότοπο	Αναφορές
Pelophylax bedriagae (Pallas 1771)		A. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης, Γεωργία Μιχαηλίδου 25/02/2015
Bufo viridis (Laurenti, 1768)		A. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης, Γεωργία Μιχαηλίδου 25/02/2015

Αναφορές

Evangelidou S. (2011). Dams of Cyprus and their environment. Energy, Environment and Water Research Center (EEWRC). The Cyprus Institute.

Hellicar M., Anastasi V., Beton D., Snape R. (2014). Important Bird Areas of Cyprus. Birdlife Cyprus, Nicosia, Cyprus.

Δεδομένα Υπηρεσίας Θήρας και Πανίδας (Πρόσβαση 06/2015).

Χριστοφίδης Ν., Κύρου Κ., Πιστή Ε., Ιωάννου Α., Αυγουστή Μ., Χατζηγιάννη Ν. (2009). Φράγματα της Κύπρου. Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, Υπουργείο Γεωργίας Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

Αντιπροσωπευτική φωτογραφία & Χάρτης

NIC024

**ΠΟΤΑΜΙΟ ΕΜΠΛΟΥΤΙΣΤΙΚΟ ΦΡΑΓΜΑ ΑΝΑΣΧΕΣΗΣ ΛΥΘΡΟΔΟΝΤΑ 'ΠΑΝΩ ΔΗΜΜΑ' /
LYTHRODONTAS RECHARGE WEIR 'PANO DIMMA'**

Πρόγραμμα απογραφής των υγροτόπων της Κύπρου/ Inventory of the wetlands of Cyprus

Δεδομένα Χάρτη: Google, DigitalGlobe

Map Data: Google, DigitalGlobe

 Όρια Υγροτόπου/ Wetland's Boundaries

TERRA CYPRIA
Το Κέντρο Ιατρικά Προσταγείας Τον Περιβάλλοντος
The Cyprus Conservation Foundation
Κέντρο Γνωσ. Κοινων. Υγείας

ΥΓΡΟΤΟΠΙΟ
Κύπρου